

4.5.5. Zeměpis

Samostatný vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Integruje osobnostní a sociální výchovu demokratického občana. Vychovává k myšlení v souvislostech, nezapomíná na multikulturní výchovu a environmentální výchovu a mediální výchovu. Zeměpis velmi úzce koordinuje s ostatními předměty, jako je fyzika, chemie, přírodopis, matematika, dějepis a občanská výchova. Dá se říci, že zeměpis je všudypřítomný.

Žáci si v poznatkové části osvojují řadu poznatků, učí se samostatně řešit problémové úlohy, vyhledávat zdroje a rozsoudit jejich pravdivost, utvářejí si svůj názor a učí se obhajovat jej vhodnými postupy, žákům se umožňuje orientovat se správným směrem v mnohých světových problémech.

Žáci si pomocí znalostí ze zeměpisu lépe uvědomí civilizační rizika a jejich budoucí zodpovědnost za planetu.

Zeměpis disponuje dotací 2 vyučovacích hodin týdně v sekundě a v tercii a 3 vyučovacích hodiny v kvartě.

Výuka v kvartě je členěna na 2 vyučovacích hodiny věnované České republice a 1 hodinu (zpravidla půlenou, formou cvičení) věnovanou orientaci na mapě světa, politickým a společenským složkám světa nebo regionů, hospodářství a ekonomice světa a cestovnímu ruchu v rámci celého světa. Cvičení umožňuje učiteli velmi pestrou možnost výuky a práci ve skupinách.

Metody a formy výuky:

- metoda motivační:
rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuse, debata
- metoda fixační:
procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr a přiměřená analýzy informací
- metoda expoziční:
pokus a pozorování, porovnání a posuzování, besedy, popis, plánovací hry, imitace, simulace přírodních jevů a procesů
- formy práce:
učení, školní projekty, problémové učení, aktivní učení, terénní výuka, zeměpisná cvičení a pozorování v terénu, komplexní exkurze v každém ročníku, exkurze více předmětů současně, např. biologie a zeměpisu, nebo dějepisu a zeměpisu.

Pomůcky pro výuku:

glóbus, DVD rekordér, školní atlasy, mapy, odborná literatura, časopisy, encyklopedie, statistiky, fotografie, dalekohledy, video, kompas a buzola, jízdní řády, turistický průvodce, katalogy, materiály cestovních kanceláří, grafy a tabulky, vlastní prezentace a besedy a jiné. Nezbytným pomocníkem je počítač a multimediální učena zařazena přímo do rozvrhu hodin.

Průřezová témata jsou obsažena u jednotlivých učebních bloků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a efektivnímu využívání informací
- k používání odborné terminologie

- k samostatnému měření v terénu, experimentování a porovnávání získaných informací
  - k nalézání souvislostí mezi získanými daty a vyvozování závěrů
- Prostředky: domácí úlohy, samostatné práce, referáty, práce v terénu, práce s odbornými publikacemi a s internetem

2. Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k využívání základních postupů badatelské práce (tj. nalezení problému, formulace, vyhledání informací vhodných k řešení problémů, nalézání jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, překonávání případných nezdarů a vytrvalé hledání konečného řešení problému)

Prostředky: problémové úlohy, cvičení v terénu, skupinová práce, soutěže, práce s chybou, diskuse

3. Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke vzájemné komunikaci, respektování názorů druhých, zapojení do diskuse
- k formulování svých myšlenek, obhajování svého názoru a vhodné argumentaci
- k vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování svých myšlenek v ústním i písemném projevu
- k porozumění různým typům textů, záznamů a obrazových informací, včetně grafů

Prostředky: diskuse, skupinová práce, referáty, prezentace a její hodnocení

4. Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k účinné spolupráci při řešení problémů
- k vytváření pozitivní představy o sobě samém, která posiluje sebedůvěru žáka
- k vytváření a rozvíjení pocitu zodpovědnosti
- k ochotě pomoci druhým

Prostředky: skupinová práce, diskuse, žák v roli učitele, práce v terénu a mapami, referáty

5. Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

Prostředky: odborné exkurze, úlohy s ekologickou tematikou, referáty, diskuse

6. Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci
- k bezpečnému a účinnému používání materiálu a zařízení ve škole i v každodenní praxi

Prostředky: samostatná práce, odborné exkurze, seminární práce

SEKUNDA - DOTACE: 2, POVINNÝ

GEOGRAFIE JAKO VĚDA

výstupy	učivo
vymezí pojem geografie a zařadí ji do systému věd	<ul style="list-style-type: none"> • historie a počátky geografie • rozdělení vědního oboru • nejznámější osobnosti geografie • dnešní geografie je jiná než dříve
pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - FVM	
přesahy do: IKT (prima): Internet	

ZEMĚ VE VESMÍRU

výstupy	učivo
vysvětlí teorii vzniku vesmíru a charakterizuje základní vesmírná tělesa vysvětlí Sluneční soustavu, vysvětlí její vznik, popíše Slunce, charakterizuje planety vymezí trpasličí planety a uvede příklad	<ul style="list-style-type: none"> • Země jako vesmírné těleso • Měsíc přirozená družice Země • Sluneční soustava • vývoj poznání o vesmíru • trpasličí planety • dálkový výzkum Země
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP	
přesahy do: IKT (prima): Internet, Fy (prima): Veličiny a jejich měření, Př (prima): Botanika přesahy z: Fy (prima): Veličiny a jejich měření, Fy (tercie): Vesmír, Př (kvarta): Neživá příroda, Fy (kvinta): Mechanika	

PLANETA ZEMĚ

výstupy	učivo
zná tvar a základní rozměry Země vysvětlí Sluneční soustavu, vysvětlí její vznik, popíše Slunce, charakterizuje planety vymezí trpasličí planety a uvede příklad	<ul style="list-style-type: none"> • tvary a rozměry Země • pohyby Země • důsledky pohybů Země • doporučení, dálkový výzkum Země • trvání dne a noci, datová hranice
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , SaSo ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - VČP	

přesahy do:

M (prima): Racionální čísla, D (prima): Úvod do studia dějepisu, D (prima): Pravěk, D (prima): Starověký Orient, D (prima): Starověké Řecko, D (prima): Starověký Řím, Fy (prima): Látky a tělesa, Fy (prima): Veličiny a jejich měření, Př (prima): Botanika

přesahy z:

Fy (tercie): Vesmír, Př (kvarta): Neživá příroda, Fy (kvinta): Mechanika

KARTOGRAFIE

výstupy	učivo
<p>pomocí zeměpisných souřadnic lokalizuje místa na mapě</p> <p>lokalizuje místa na mapě pomocí zeměpisných souřadnic</p> <p>vymezí pojem kartografie, mapa, měřítko</p> <p>vysvětlí podstatu DPZ a GPS, umí pracovat s buzolou a mapou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • glóbus a měřítko glóbusu • poledníky a rovnoběžky, zeměpisná síť • obsah map, znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách • mapa, geometrická podstata a měřítko mapy • plány, geometrická podstata a měřítko plánů • druhy map • orientace na planetě Zemi, určování zeměpisné polohy, z.souřadnice
<p>pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM</p>	
<p>přesahy do: M (prima): Úhel, M (prima): Kvádr, krychle, převody jednotek, M (prima): Racionální čísla, M (prima): Procenta a promile, IKT (prima): Internet, D (prima): Starověký Orient, D (prima): Starověké Řecko, D (prima): Starověký Řím</p> <p>přesahy z: M (sekunda): Úměrnosti, D (sekunda): Raný středověk, D (sekunda): Vrcholný středověk, D (sekunda): Pozdní středověk a počátky novověku, D (sekunda): Raný novověk, D (tercie): 2.polovina 17.století - konec 18.století, D (tercie): Novověk od konce 18.stol do r.1914</p>	

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

výstupy	učivo
<p>pomocí zeměpisných souřadnic lokalizuje místa na mapě</p> <p>lokalizuje místa na mapě pomocí zeměpisných souřadnic</p> <p>rozliší vnitřní a vnější činitele a jejich důsledky působení na Zemi</p> <p>rozliší geografickou a krajinnou sféru a socioekonomickou sféru a jejich složky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • krajinná sféra a její složky • přírodní sféra a její složky jako systém
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	

přesahy do:

M (prima): Procenta a promile, Fy (sekunda): Základy meteorologie, Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Zoologie, Př (sekunda): Obecná biologie, Př (sekunda): Botanika

přesahy z:

Př (kvarta): Neživá příroda

LITOSFÉRA

výstupy	učivo
<p>rozliší geografickou a krajinnou sféru a socioekonomickou sféru a jejich složky</p> <p>vymezí pojem litosféra, popíše stavbu Země, litosférické desky, jejich pohyby a důsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • litosféra, stavba Země, zemské jádro, plášť, litosférické desky • zemská kůra, dno oceánů • zemětřesení, sopečná činnost, seismická činnost, vznik pohoří
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	
<p>přesahy do: D (prima): Pravek, Fy (prima): Látky a tělesa, Fy (prima): Veličiny a jejich měření, Př (prima): Botanika</p> <p>přesahy z: Př (kvarta): Neživá příroda</p>	

VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ ČINITELE

výstupy	učivo
<p>rozliší vnitřní a vnější činitele a jejich důsledky působení na Zemi</p> <p>rozliší geografickou a krajinnou sféru a socioekonomickou sféru a jejich složky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vnější činitele působící na zemský povrch, zvětrávání • typy zvětrávání, jejich příčiny • důsledky v krajině
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	
<p>přesahy do: Fy (prima): Látky a tělesa, Fy (prima): Veličiny a jejich měření, Fy (prima): Elektrické vlastnosti látek, Fy (prima): Magnetické vlastnosti látek, Př (prima): Botanika</p> <p>přesahy z: Př (kvarta): Neživá příroda</p>	

ATMOSFÉRA

výstupy	učivo
<p>zná tvar a základní rozměry Země</p> <p>vysvětlí Sluneční soustavu, vysvětlí její vznik, popíše Slunce, charakterizuje planety</p>	<ul style="list-style-type: none"> • atmosféra, složení atmosféry, vrstvy atmosféry • počasí, pohyb vzduchu v atm., pasáty, monzuny, trop. cyklony • podnebí, podnebné pásy, výšková zonalita

<p>vymezí pojem atmosféra, její složení, podnebí a počasí a základní meteorologické prvky</p> <p>popíše a lokalizuje podnebné pásy a uvede aktuální problémy, jejich možné důsledky a případná řešení</p>	<p>podnebí</p>
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	
<p>přesahy do: M (prima): Procenta a promile, Fy (prima): Látky a tělesa, Fy (prima): Veličiny a jejich měření, Fy (prima): Elektrické vlastnosti látek, Fy (prima): Magnetické vlastnosti látek, Fy (sekunda): Základy meteorologie</p> <p>přesahy z: Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie</p>	

HYDROSFÉRA

výstupy	učivo
<p>zná tvar a základní rozměry Země</p> <p>vymezí pojem hydrosféra, koloběh vody a uvede aktuální problémy i důsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hydrosféra, rozložení a oběh vody na Zemi • oceány a moře, vlastnosti a pohyby mořské vody • voda na pevnině, vodní toky, ledovce, jezera, bažiny a vodní nádrže • podpovrchová voda
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	
<p>přesahy do: M (prima): Procenta a promile, Ch (sekunda): Směsi, Ch (sekunda): Chemické reakce, Př (prima): Botanika</p> <p>přesahy z: Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie</p>	

PEDOSFÉRA

výstupy	učivo
<p>vymezí pojem pedosféra, vznik půd a jejich typy a jejich vazba na zemědělství, posoudí důsledky na krajinu</p> <p>vymezí pojem biosféra a životní prostředí, šířkovou a výškovou pásmovitost, uvede aktuální problémy a posoudí jejich důsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pedosféra, význam půd, vznik půd, půdní typy a druhy • rozšíření půd na Zemi
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	

přesahy do:

M (prima): Procenta a promile, Ch (sekunda): Částicové složení látek, Ch (sekunda): Chemické reakce, Př (prima): Botanika

přesahy z:

Př (sekunda): Zoologie, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie

BIOSFÉRA

výstupy	učivo
<p>vymezi pojem pedosféra, vznik půd a jejich typy a jejich vazba na zemědělství, posoudí důsledky na krajinu</p> <p>vymezi pojem biosféra a životní prostředí, šířkovou a výškovou pásmovitost, uvede aktuální problémy a posoudí jejich důsledky</p> <p>vymezi pojem kras, zná jeho vznik, uvede lokality ve světě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • biosféra, životní prostředí a zonální rozšíření organismů na Zemi • šířková a výšková pásmovitost • život v jednotlivých geografických páslech a stupních
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	
<p>přesahy do: Př (prima): Botanika</p> <p>přesahy z: Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Botanika, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie</p>	

ZEMĚPIS OCEÁNŮ A ANTARKTIDY

výstupy	učivo
<p>popíše a lokalizuje podnebné pásy a uvede aktuální problémy, jejich možné důsledky a případná řešení</p> <p>vymezi pojem pedosféra, vznik půd a jejich typy a jejich vazba na zemědělství, posoudí důsledky na krajinu</p> <p>vymezi pojem biosféra a životní prostředí, šířkovou a výškovou pásmovitost, uvede aktuální problémy a posoudí jejich důsledky</p> <p>vymezi pojem kras, zná jeho vznik, uvede lokality ve světě</p> <p>zhodnotí číselnou charakteristiku světadílů a oblastí, jejich polohu, základní přírodní poměry</p>	<ul style="list-style-type: none"> • členění pevniny a oceánů • světový oceán a jeho části • polární oblasti • objevitelé, zajímavá literatura

<p>charakterizuje život v dané oblasti, obyvatelstvo a hospodářství, postavení ve světě, popíše nejvýznamnější státy dané oblasti komplexně, jejich problémy</p>	
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	
<p>přesahy do: M (prima): Procenta a promile, IKT (prima): Internet, D (prima): Starověký Orient, Fy (prima): Látky a tělesa, Fy (prima): Veličiny a jejich měření přesahy z: Př (sekunda): Zoologie, Př (sekunda): Botanika, Př (kvarta): Základy ekologie</p>	

AFRIKA

výstupy	učivo
<p>roziší geografickou a krajinnou sféru a socioekonomickou sféru a jejich složky</p> <p>vymezí pojem litosféra, popíše stavbu Země, litosférické desky, jejich pohyby a důsledky</p> <p>popíše a lokalizuje podnebné pásy a uvede aktuální problémy, jejich možné důsledky a případná řešení</p> <p>vymezí pojem hydrosféra, koloběh vody a uvede aktuální problémy i důsledky</p> <p>vymezí pojem pedosféra, vznik půd a jejich typy a jejich vazba na zemědělství, posoudí důsledky na krajinu</p> <p>vymezí pojem biosféra a životní prostředí, šířkovou a výškovou pásmovitost, uvede aktuální problémy a posoudí jejich důsledky</p> <p>vymezí pojem kras, zná jeho vznik, uvede lokality ve světě</p> <p>zhodnotí číselnou charakteristiku světadílů a oblastí, jejich polohu, základní přírodní poměry</p> <p>charakterizuje život v dané oblasti, obyvatelstvo a hospodářství, postavení ve světě, popíše nejvýznamnější státy dané oblasti komplexně, jejich problémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • geografická poloha, přírodní poměry • objevné plavby, cestovatelé z moderní doby • obyvatelstvo, styl života, pomoc oblastem, problémové oblasti • hospodářství se zaměřením na těžitelné zdroje • oblasti a významné státy • místopis
<p>pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS</p>	

přesahy do:

M (prima): Procenta a promile, IKT (prima): Internet, Př (prima): Botanika, VV (prima): Dějiny umění

přesahy z:

Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Zoologie, Př (tercie): Biologie člověka, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie

AUSTRÁLIE A OCEÁNIE

výstupy	učivo
<p>rozliší geografickou a krajinnou sféru a socioekonomickou sféru a jejich složky</p> <p>vymezí pojem litosféra, popíše stavbu Země, litosférické desky, jejich pohyby a důsledky</p> <p>vymezí pojem atmosféra, její složení, podnebí a počasí a základní meteorologické prvky</p> <p>popíše a lokalizuje podnebné pásy a uvede aktuální problémy, jejich možné důsledky a případná řešení</p> <p>vymezí pojem hydrosféra, koloběh vody a uvede aktuální problémy i důsledky</p> <p>vymezí pojem pedosféra, vznik půd a jejich typy a jejich vazba na zemědělství, posoudí důsledky na krajinu</p> <p>vymezí pojem biosféra a životní prostředí, šířkovou a výškovou pásmovitost, uvede aktuální problémy a posoudí jejich důsledky</p> <p>vymezí pojem kras, zná jeho vznik, uvede lokality ve světě</p> <p>zhodnotí číselnou charakteristiku světadílů a oblastí, jejich polohu, základní přírodní poměry</p> <p>charakterizuje život v dané oblasti, obyvatelstvo a hospodářství, postavení ve světě, popíše nejvýznamnější státy dané oblastí komplexně, jejich problémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • geografická poloha, přírodní poměry • objevné plavby, cestovatelé z moderní doby • obyvatelstvo, styl života, pomoc oblastem v Tichomoří • hospodářství se zaměřením na těžitelné zdroje a problémy s tím spojené • oblasti a významné státy • místopis

pokrytí průřezových témat

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP

přesahy do:

M (prima): Procenta a promile, IKT (prima): Internet, Vko (prima): Zásady lidského soužití, Př (prima): Botanika, VV (prima): Dějiny umění

přesahy z:

Př (prima): Botanika, AJ (tercie): Reálie, Př (tercie): Biologie člověka, AJ (kvarta): Reálie, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie

EXKURZE

výstupy	učivo
<p>pomocí zeměpisných souřadnic lokalizuje místa na mapě</p> <p>lokalizuje místa na mapě pomocí zeměpisných souřadnic</p> <p>vymezí pojem kartografie, mapa, měřítko</p> <p>charakterizuje život v dané oblasti, obyvatelstvo a hospodářství, postavení ve světě, popíše nejvýznamnější státy dané oblasti komplexně, jejich problémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • exkurze zaměřená na blízké okolí • komplexní pohled na krajinu • tvorba mapy
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , PL , Ko VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ , OOSS VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - PM , PSSS ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	

TERCIE - DOTACE: 2, POVINNÝ

OPAKOVÁNÍ AFRIKY, AUSTRÁLIE A OCEÁNIE A ANTARKTIDY

výstupy	učivo
<p>projevuje souhrnné znalosti o dané oblasti, dovede o ní diskutovat a orientovat se</p> <p>lokalizuje region, podle zvolených kritérií, srovnává postavení mezi jinými</p> <p>zvažuje, jaké změny ve vybraném regionu nastaly a nastat mohou, co je jejich příčinou a příčinou změn</p> <p>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické, hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých regionů či světadílů</p> <p>posoudí přírodní podmínky související s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní obecné znaky sídel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • místopis • přehled o dané oblasti • problematika oblasti • testování

zhodnotí hlavní hospodářské aktivity s ohledem na suroviny a pracovní sílu vhodně se informuje na internetu	
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSS , OOSS , POPŽ , PD	
přesahy do: D (sekunda): Vrcholný středověk, D (sekunda): Pozdní středověk a počátky novověku, D (sekunda): Raný novověk, Př (sekunda): Zoologie, Př (sekunda): Obecná biologie, Př (sekunda): Botanika	

AMERIKA

výstupy	učivo
<p>projevuje souhrnné znalosti o dané oblasti, dovede o ní diskutovat a orientovat se</p> <p>lokalizuje region, podle zvolených kritérií, srovnává postavení mezi jinými</p> <p>lokalizuje region, podle zvolených kritérií, srovnává postavení mezi jinými</p> <p>zvažuje, jaké změny ve vybraném regionu nastaly a nastat mohou, co je jejich příčinou a příčinou změn</p> <p>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické, hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých regionů či světadílů</p> <p>posoudí přírodní podmínky související s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní obecné znaky sídel</p> <p>zhodnotí hlavní hospodářské aktivity s ohledem na suroviny a pracovní sílu</p> <p>vhodně se informuje na internetu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • geografická poloha • přírodní poměry • obyvatelstvo a osídlování Sev. Ameriky • Kanada • Spojené státy americké • Mexiko • středoamerické státy • zajímavosti
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSS , OOSS , POPŽ , PD MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS	
přesahy do: AJ (sekunda): Konverzace, Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Obecná biologie, VV (sekunda): Dějiny umění	
přesahy z: Př (sekunda): Zoologie, Př (tercie): Biologie člověka, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie, ŠJ (sexta): Reálie	

ASIE

výstupy	učivo
<p>projevuje souhrnné znalosti o dané oblasti, dovede o ní diskutovat a orientovat se</p> <p>lokalizuje region, podle zvolených kritérií, srovnává postavení mezi jinými</p> <p>lokalizuje region, podle zvolených kritérií, srovnává postavení mezi jinými</p> <p>zvažuje, jaké změny ve vybraném regionu nastaly a nastat mohou, co je jejich příčinou a příčinou změn</p> <p>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické, hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých regionů či světadílů</p> <p>posoudí přírodní podmínky související s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní obecné znaky sídel</p> <p>zhodnotí hlavní hospodářské aktivity s ohledem na suroviny a pracovní sílu</p> <p>vhodně se informuje na internetu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • geografická poloha • přírodní podmínky • obyvatelstvo • hospodářství a jeho trendy • asijské kultury, válečné konflikty • rozdílnosti ve způsobu života dle geogr. polohy • monzúnová Asie • Východní Asie • Jižní Asie • Střední Asie • Jihozápadní Asie • Blízký východ • významné státy
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	
<p>přesahy do: D (sekunda): Raný středověk, D (sekunda): Vrcholný středověk, D (sekunda): Pozdní středověk a počátky novověku, D (sekunda): Raný novověk, Vko (sekunda): Stát a národ, PŘ (prima): Botanika, PŘ (sekunda): Zoologie, PŘ (sekunda): Botanika, VV (sekunda): Dějiny umění</p> <p>přesahy z: PŘ (sekunda): Zoologie, PŘ (tercie): Biologie člověka, PŘ (kvarta): Neživá příroda, PŘ (kvarta): Základy ekologie</p>	

EVROPA

výstupy	učivo
<p>projevuje souhrnné znalosti o dané oblasti, dovede o ní diskutovat a orientovat se</p> <p>lokalizuje region, podle zvolených kritérií, srovnává postavení mezi jinými</p>	<ul style="list-style-type: none"> • geografická poloha • přírodní podmínky • obyvatelstvo • hospodářství • oblasti Evropy, hosp. rozdíly, spolupráce,

<p>lokalizuje region, podle zvolených kritérií, srovnává postavení mezi jinými</p> <p>zvažuje, jaké změny ve vybraném regionu nastaly a nastat mohou, co je jejich příčinou a příčinou změn</p> <p>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické, hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých regionů či světadílů</p> <p>posoudí přírodní podmínky související s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní obecné znaky sídel</p> <p>zhodnotí hlavní hospodářské aktivity s ohledem na suroviny a pracovní sílu</p> <p>vhodně se informuje na internetu</p>	<p>integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> • významné státy západní, střední, severní, jižní, jihovýchodní, východní Evropy • EU • modelové vyučování
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	
<p>přesahy do: D (sekunda): Raný středověk, D (sekunda): Vrcholný středověk, D (sekunda): Pozdní středověk a počátky novověku, D (sekunda): Raný novověk, Vko (sekunda): Stát a národ, Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Zoologie, Př (sekunda): Obecná biologie, Př (sekunda): Botanika, VV (sekunda): Dějiny umění</p> <p>přesahy z: Př (sekunda): Zoologie, AJ (tercie): Reálie, Př (tercie): Biologie člověka, RJ (tercie): Reálie, AJ (kvarta): Reálie, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie, RJ (kvarta): Reálie, ŠJ (kvinta): Reálie</p>	

ORIENTACE V MAPĚ SVĚTA

výstupy	učivo
<p>projevuje souhrnné znalosti o dané oblasti, dovede o ní diskutovat a orientovat se</p> <p>lokalizuje region, podle zvolených kritérií, srovnává postavení mezi jinými</p> <p>vhodně se informuje na internetu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práce s testovými materiály • práce s programem terra soft
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , SaS , SRaSO , PH , K , PL , MV , Ko , KaK , ŘPRD , HPPE</p>	
<p>přesahy do: D (sekunda): Raný středověk, D (sekunda): Vrcholný středověk, D (sekunda): Pozdní</p>	

středověk a počátky novověku, D (sekunda): Raný novověk, Vko (sekunda): Stát a národ, VV (sekunda): Dějiny umění

EXKURZE

výstupy	učivo
<p>projevuje souhrnné znalosti o dané oblasti, dovede o ní diskutovat a orientovat se</p> <p>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické, hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých regionů či světadílů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • exkurze zaměřená na blízké okolí • komplexní pohled na krajinu a města • tvorba hodnotícího materiálu
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , Ko VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - OES MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - TMS</p>	

KVARTA - DOTACE: 3, POVINNÝ

ORIENTACE NA MAPĚ CELÉHO SVĚTA

výstupy	učivo
<p>analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky</p> <p>informuje se z internetových zdrojů</p> <p>pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práce s testovými materiály • práce s programem TerraSoft
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS</p>	
<p>přesahy do: Vko (tercie): Člověk jako osobnost, Vko (tercie): Komunikace mezi lidmi, Vko (tercie): Životní názor, víra a náboženství</p> <p>přesahy z: D (tercie): 2.polovina 17.století - konec 18.století, D (tercie): Novověk od konce 18.stol do r.1914, FJ (tercie): Mluvte o sobě, NJ (tercie): To jsem já, moje rodina, třída, město, domov, NJ (tercie): Orientace v čase a v místě</p>	

POLITICKÁ MAPA SVĚTA

výstupy	učivo
<p>analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky</p> <p>informuje se z internetových zdrojů</p> <p>pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá</p> <p>samozřejmě vyhledává informace z internetových zdrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • státy na Zemi, společné a odlišné znaky • rozdělení států podle svrchovanosti • státy světa podle počtu obyvatel • státy světa podle průběhu a tvaru státních hranic • státy světa podle správního členění • státy světa podle státního zřízení a formy vlády • státy světa podle politického systému a politické moci • politická a hospodářská seskupení, mezinárodní organizace • státy světa podle stupně rozvoje • současná ohniska pol., náboženských a národnostních konfliktů • nové státy na mapě světa
<p>pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS</p>	
<p>přesahy do: VkJ (tercie): Komunikace mezi lidmi, VkJ (tercie): Životní názor, víra a náboženství</p> <p>přesahy z: D (tercie): Novověk od konce 18.stol do r.1914</p>	

SPOLEČENSKÉ SLOŽKY KRAJINY

výstupy	učivo
<p>analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky</p> <p>zhodnotí aspekty přírodních poměrů, rozliší hlavní geomorfologické celky, lokalizuje je, ví o geologickém vzniku</p> <p>posoudí ochranu krajiny a ovzduší a následky</p> <p>pracuje s daty a tabulkami, s atlasy a jiným materiálem</p> <p>orientuje se v mezinárodních organizacích, jejich práci, lokalizuje globální problémy</p> <p>informuje se z internetových zdrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelstvo • rozmístění obyvatelstva • růst počtu obyvatel • přirozená měna obyvatelstva • stěhování obyvatel • urbanizace • rasy, národy, jazyky, náboženství • sídla, typy sídel
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SODEŘP , SK VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSS , OOSS , POPŽ , PD</p>	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GRS , HPMRS

přesahy do:

D (tercie): Novověk od konce 18.stol do r.1914, Vko (tercie): Člověk jako osobnost, VV (tercie): Lidové umění a jeho projevy, VV (tercie): Dějiny umění

přesahy z:

Př (tercie): Biologie člověka

HOSPODÁŘSKÉ SLOŽKY KRAJINY

výstupy	učivo
<p>vymezi jednotlivé sféry hospodářství, zhodnotí jejich stav v návaznosti na suroviny a pracovní sílu, popíše úroveň a vývoj odvětví a také dopravy a její vliv na hospodářství</p> <p>zhodnotí polickou situaci, politický systém i z hlediska historie, vznik a vývoj administrativních celků</p> <p>pracuje s daty a tabulkami, s atlasy a jiným materiálem</p> <p>vytvoří si svůj názor na danou problematiku a obhájit ji</p> <p>posoudí a porovná světové hospodářství různých celků</p> <p>posoudí světové hospodářství podle základních ukazatelů, srovná státy</p> <p>lokalizuje geopolitické změny v souvislostech, sleduje denní tisk</p> <p>analyzuje případné změny, které mohou nastat v důsledku konkrétních událostí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • průmyslové oblasti světa a jejich postavení ve světě • hlavní zdroje surovin • energetika • hutnický průmysl • strojírenský průmysl • chemický průmysl • průmysl stavebních hmot • spotřební průmysl • význam a postavení zemědělství • územní rozmístění zemědělství • pěstování zemědělských plodin- obilnice • pěstování technických plodin, ovoce a zeleniny • pochutiny • chov dobytka a rybolov • lesní a vodní hospodářství • doprava a spoje, význam a postavení • dopravní cesty, uzly • druhy dopravy a její rozmístění • spoje • rekreace a cestovní ruch • světový trh a mezinárodní obchod

pokrytí průřezových témat

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - PD

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GPJPD

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - VMSSMLRKP

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - FVM

přesahy do:

D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, ICTP (kvarta): Informace

přesahy z:

Ch (tercie): Chemické reakce, Fy (kvarta): Elektromagnetické děje, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie, Ch (sexta): Uhlovodíky

SPOLUPRÁCE VE SVĚTĚ

výstupy	učivo
<p>lokalizuje geopolitické změny v souvislostech, sleduje denní tisk</p> <p>analyzuje případné změny, které mohou nastat v důsledku konkrétních událostí</p> <p>orientuje se v mezinárodních organizacích, jejich práci, lokalizuje globální problémy</p> <p>informuje se z internetových zdrojů</p> <p>pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá</p> <p>samozřejmě vyhledává informace z internetových zdrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • světové organizace • světové trendy • postavení ČR ve světě
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SaS , SaSo VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ , OOSS , POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GPJPD MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - FVM</p>	
<p>přesahy do: Vko (kvarta): Stát a právo, Vko (kvarta): Svět práce pracovní právo, Vko (kvarta): Hospodářství a stát, Vko (kvarta): Nadnárodní organizace</p> <p>přesahy z: Př (kvarta): Neživá příroda</p>	

CESTOVNÍ RUCH

výstupy	učivo
<p>posoudí úroveň spojů a cestovního ruchu a jejich možností a využívání, lokalizuje nejznámější turistická centra, zhodnotí kvartérní sféru</p> <p>zhodnotí polickou situaci, politický systém i z hlediska historie, vznik a vývoj administrativních celků</p> <p>orientuje se v terénu a umí navrhnout exkurzi</p> <p>pracuje s daty a tabulkami, s atlasy a jiným materiálem</p> <p>vytvoří si svůj názor na danou problematiku a obhájit ji</p> <p>orientuje se v mezinárodních organizacích,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • význam cestovního ruchu, trendy na jednotlivých kontinentech • zajímavé světové destinace • příprava cest a sběr informací

<p>jejich práci, lokalizuje globální problémy informuje se z internetových zdrojů pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá samozřejmě vyhledává informace z internetových zdrojů</p>	
<p>pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS</p>	
<p>přesahy do: AJ (tercie): Konverzace, AJ (tercie): Realie, NJ (tercie): Orientace v čase a v místě, RJ (tercie): Konverzace, ŠJ (tercie): Konverzace, Vko (tercie): Komunikace mezi lidmi, Vko (tercie): Životní názor, víra a náboženství, HV (tercie): Lidové umění a jeho projevy, VV (tercie): Výtvarná abeceda, VV (tercie): Dějiny umění</p> <p>přesahy z: FJ (tercie): Mluvte o sobě, Př (kvarta): Základy ekologie</p>	

KRAJINA A NAUKA O NÍ

výstupy	učivo
<p>posoudí ochranu krajiny a ovzduší a následky vymezí pojem místní region, a ví o všech složkách a jejich aspektech v porovnání s celkem ČR orientuje se v terénu a umí navrhnout exkurzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojem krajina • typy krajiny, přírodní a kulturní • složky a prvky krajiny • funkční rozdělení krajiny • krajinotvorní činitelé a procesy • přírodní a ekologické katastrofy • vliv antropogenních aktivit na změny v krajině
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR</p>	
<p>přesahy do: Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Zoologie, Př (sekunda): Obecná biologie, Př (sekunda): Botanika</p> <p>přesahy z: Př (kvarta): Základy ekologie</p>	

TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ SVĚTA

výstupy	učivo
<p>vymezí pojem ŽP, jeho metody, tendence, dopady na člověka, porovná s ostatními zeměmi světa zhodnotí polickou situaci, politický systém i z hlediska historie, vznik a vývoj administrativních celků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lidská společnost a krajina v minulosti • konference a organizace, hlavní cíle trvale udržitelného rozvoje světa • ochrana krajiny u nás a ve světě

<p>pracuje s daty a tabulkami, s atlasy a jiným materiálem</p> <p>vytvoří si svůj názor na danou problematiku a obhájit ji</p> <p>posoudí světové hospodářství podle základních ukazatelů, srovná státy</p> <p>lokalizuje geopolitické změny v souvislostech, sleduje denní tisk</p> <p>analyzuje případné změny, které mohou nastat v důsledku konkrétních událostí</p> <p>orientuje se v mezinárodních organizacích, jejich práci, lokalizuje globální problémy</p> <p>informuje se z internetových zdrojů</p> <p>pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá</p> <p>samozřejmě vyhledává informace z internetových zdrojů</p>	
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - MVD VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ , OOSS , POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE , GRS , GPJPD , HPMRS , ŽE , VES ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR</p>	
<p>přesahy do: Ch (tercie): Chemické reakce, Ch (tercie): Přírodní látky, Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Zoologie, Př (sekunda): Botanika</p> <p>přesahy z: Ch (tercie): Chemie a společnost, Fy (kvarta): Elektromagnetické děje, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie</p>	

EXKURZE

výstupy	učivo
<p>orientuje se v terénu a umí navrhnout exkurzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • exkurze zaměřená na blízké okolí • komplexní pohled na krajinu • tvorba mapy • zhodnocení exkurze
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , K , PL , Ko VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - POPŽ VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	

ÚVOD DO GEOGRAFIE ČR

výstupy	učivo
charakterizuje polohu a postavení ČR analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky	<ul style="list-style-type: none"> • historický vývoj a vznik státu • geografická poloha, číselné údaje politické důsledky změny státní hranice, hranice Čech a Moravy • ČR ve starých kartografických dílech • postavení ČR v Evropě a ve světě
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OOSS VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ŽE	
přesahy do: D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): 2.světová válka, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, Vko (sekunda): Vývoj českého státu, Vko (sekunda): Stát a národ	

GEOLOGIE A GEOMORFOLOGIE ČR

výstupy	učivo
analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky zhodnotí aspekty přírodních poměrů, rozdělí hlavní geomorfologické celky, lokalizuje je, ví o geologickém vzniku	<ul style="list-style-type: none"> • geologie a geomorfologie našeho území • jeho vznik a souvislosti a dnešním terénem • místopis ČR
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ŽP , VČP , PVOP	
přesahy do: PŘ (kvarta): Neživá příroda, PŘ (kvarta): Základy ekologie přesahy z: PŘ (kvarta): Neživá příroda, Fy (sexta): Molekulová fyzika a termika	

KLIMATOLOGIE A METEOROLOGIE ČR

výstupy	učivo
analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky vymezí počasí a podnebí ČR, vyvodí spojitost mezi polohou a podnebím a jejich důsledky, zná zákl. meteorologické charakteristiky pro ČR, lokalizuje klimatické oblasti a rozdíly s tím spojené, a jejich vazbu na zemědělství a život vůbec	<ul style="list-style-type: none"> • počasí a podnebí • vzduchové hmoty mající pravidelný vliv na naše území, změny v souvislosti s klimatickým oteplením • meteorologické stanice, prvky, fyzikální hodnoty, absolutní hodnoty pro ČR • předpovědi počasí a internetové zdroje
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP	

přesahy do:

Fy (kvarta): Tepelné děje, Fy (kvarta): Elektromagnetické děje, Ch (tercie): Anorganické sloučeniny, Př (sekunda): Botanika, Př (kvarta): Základy ekologie, ICTP (kvarta): Informace

přesahy z:

Př (kvarta): Základy ekologie

VODSTVO ČR

výstupy	učivo
<p>analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky</p> <p>zhodnotí aspekty přírodních poměrů, rozliší hlavní geomorfologické celky, lokalizuje je, ví o geologickém vzniku</p> <p>posoudí ochranu krajiny a ovzduší a následky</p> <p>popíše vodstvo České republiky a jeho charakter</p> <p>orientuje se v hydrologických pojmech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vznik a vývoj hydrosféry • místopis hydrosféry • využití vodních ploch • charakteristika čistoty vodních ploch a zdrojů • internetové odkazy
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	
<p>přesahy do: Ch (kvarta): Chemické reakce (výpočty), Př (kvarta): Základy ekologie</p> <p>přesahy z: Př (kvarta): Základy ekologie</p>	

PŮDY ČR

výstupy	učivo
<p>analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky</p> <p>popíše půdotvorný proces v regionech, vazbu na hospodářství, posoudí znečištění a možnou ochranu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vznik a vývoj typů půd • typy půd a jejich mapa a orientace v nich • zemědělské využití půd • ochrana půd a její devastční původci
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	
<p>přesahy do: Př (sekunda): Zoologie, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie</p> <p>přesahy z: Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie</p>	

OBYVATELSTVO ČR

výstupy	učivo
<p>analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky</p> <p>zná číselnou charakteristiku obyvatelstva, charakterizuje migraci a imigraci a její důsledky, zná aktuální problémy obyv., zvláštnosti a styl života</p>	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelstvo a sídla • demografický vývoj, rozmístění a pohyb obyvatelstva • práce s mapou a tabulkami ze statistického úřadu • struktura obyvatelstva • styl života v naší zemi a jeho kvalita
<p>pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS</p>	
<p>přesahy do: Př (tercie): Biologie člověka, ICTH (kvarta): Informace</p> <p>přesahy z: D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, D (kvarta): 2.světová válka</p>	

SÍDLA ČR

výstupy	učivo
<p>analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky</p> <p>charakterizuje vývoj sídel, lokalizuje sídla a zná jejich funkci, posoudí urbanizaci a aktuální problémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • venkovská sídla, urbanizace, městská sídla, funkce měst • přehledný místopis našich měst podle různých kritérií • revitalizace venkova
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OOSS VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ŽE</p>	
<p>přesahy do: VV (kvarta): Výtvarná abeceda, VV (kvarta): Dějiny umění</p>	

HOSPODÁŘSTVÍ ČR

výstupy	učivo
<p>analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky</p> <p>vymezí jednotlivé sféry hospodářství, zhodnotí jejich stav v návaznosti na suroviny a pracovní sílu, popíše úroveň a vývoj odvětví a také dopravy a její vliv na hospodářství</p> <p>posoudí úroveň spojů a cestovního ruchu a jejich možností a využívání, lokalizuje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hospodářství, jeho vývoj a aktuální stav, tendence • oborová struktur našeho hospodářství a jeho změny po roce 1989, návaznost na dostupné surovinové zdroje i z dovozu • rozmístění průmyslu • hodnocení stupně úrovně hospodářství podle číselných zdrojů, vysvětlení jejich pojmů • dovoz a vývoz

<p>nejznámější turistická centra, zhodnotí kvartérní sféru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • největší průmyslové podniky se stabilitou • zemědělství • lesní a vodní hospodářství • doprava a spoje • služby • cestovní ruch • zahraniční obchod
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE</p>	
<p>přesahy do: Př (sekunda): Botanika přesahy z: D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, D (kvarta): 2.světová válka, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie, Ch (sexta): Uhlovodíky</p>	

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ČR

výstupy	učivo
<p>analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky posoudí úroveň spojů a cestovního ruchu a jejich možností a využívání, lokalizuje nejznámější turistická centra, zhodnotí kvartérní sféru vymezí pojem ŽP, jeho metody, tendence, dopady na člověka, porovná s ostatními zeměmi světa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dílčí údaje o ŽP v ČR, zdroje • klasifikace ochrany prostředí, její stupně • mapy životního prostředí starší i nové • místopis CHKO, NP, biosférické rezervace • rezervace našeho regionu
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	
<p>přesahy do: Ch (kvarta): Chemické reakce (výpočty), Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Botanika, Př (kvarta): Základy ekologie, ICTP (kvarta): Informace přesahy z: D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie, Ch (kvarta): Chemické reakce (výpočty), FJ (kvarta): Orientace v místě, Ch (sexta): Uhlovodíky</p>	

POLITICKÝ SYSTÉM ČR A JEJÍ POSTAVENÍ VE SVĚTĚ

výstupy	učivo
<p>zhodnotí polickou situaci, politický systém i z hlediska historie, vznik a vývoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • výklad o politické situaci a jejích důsledků přiměřeně věku • politická mapa světa a v ní postavení ČR

administrativních celků	<ul style="list-style-type: none"> • EU
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - KČPPMS , IVMSR , SMS , VAMS , FVM , TMS , PRT	
přesahy do: D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): 2.světová válka, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století přesahy z: D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, D (kvarta): 2.světová válka, Př (kvarta): Základy ekologie	

ADMINISTRATIVNÍ ČLENĚNÍ ČR

výstupy	učivo
analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky zhodnotí polickou situaci, politický systém i z hlediska historie, vznik a vývoj administrativních celků vymezí pojem místní region, a ví o všech složkách a jejich aspektech v porovnání s celkem ČR	<ul style="list-style-type: none"> • staré a nové administrativní dělení • práce s mapami
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - PD	
přesahy do: D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): 2.světová válka, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století	

KRAJE ČR

výstupy	učivo
charakterizuje polohu a postavení ČR analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky zhodnotí aspekty přírodních poměrů, rozliší hlavní geomorfologické celky, lokalizuje je, ví o geologickém vzniku vymezí počasí a podnebí ČR, vyvodí spojitost mezi polohou a podnebím a jejich důsledky, zná zákl. meteorologické charakteristiky pro ČR, lokalizuje klimatické oblasti a rozdíly s tím spojené, a jejich vazbu na zemědělství a život vůbec	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj státního území, vznik krajů • významné regiony a města, jejich specifika • komplexní pohled na kraje

<p>posoudí ochranu krajiny a ovzduší a následky</p> <p>popíše půdotvorný proces v regionech, vazbu na hospodářství, posoudí znečištění a možnou ochranu</p> <p>zná číselnou charakteristiku obyvatelstva, charakterizuje migraci a imigraci a její důsledky, zná aktuální problémy obyv., zvláštnosti a styl života</p> <p>charakterizuje vývoj sídel, lokalizuje sídla a zná jejich funkci, posoudí urbanizaci a aktuální problémy</p> <p>vymezi jednotlivé sféry hospodářství, zhodnotí jejich stav v návaznosti na suroviny a pracovní sílu, popíše úroveň a vývoj odvětví a také dopravy a její vliv na hospodářství</p> <p>posoudí úroveň spojů a cestovního ruchu a jejich možností a využívání, lokalizuje nejznámější turistická centra, zhodnotí kvartérní sféru</p> <p>vymezi pojem ŽP, jeho metody, tendence, dopady na člověka, porovná s ostatními zeměmi světa</p> <p>vymezi pojem místní region, a ví o všech složkách a jejich aspektech v porovnání s celkem ČR</p> <p>orientuje se v terénu a umí navrhnout exkurzi</p> <p>samozřejmě vyhledává informace z internetových zdrojů</p>	
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ , OOSS , POPŽ , PD ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>	
<p>přesahy do: FJ (tercie): Mluvte o sobě, ICTP (kvarta): Informace přesahy z: Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie, FJ (kvarta): Orientace v místě</p>	

PRAHA

výstupy	učivo
<p>charakterizuje vývoj sídel, lokalizuje sídla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • administrativní celek • vznik a vývoj města

<p>a zná jejich funkci, posoudí urbanizaci a aktuální problémy</p> <p>posoudí úroveň spojů a cestovního ruchu a jejich možností a využívání, lokalizuje nejznámější turistická centra, zhodnotí kvartérní sféru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komplexní poznání hlavního města • cestovní ruch • hlavní památky města • nejznámější prohlídkové trasy
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - K , PL , MV VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSS , OOSS , POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ŽE</p>	
<p>přesahy do: FJ (tercie): Mluvte o sobě, D (kvarta): Moderní doba - svět 1914-1939, D (kvarta): 2.světová válka, D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, HV (kvarta): Dějiny hudby, VV (kvarta): Dějiny umění</p> <p>přesahy z: Př (kvarta): Základy ekologie, FJ (kvarta): Orientace v místě</p>	

MÍSTNÍ REGION

výstupy	učivo
<p>vymezí pojem místní region, a ví o všech složkách a jejich aspektech v porovnání s celkem ČR</p> <p>orientuje se v terénu a umí navrhnout exkurzi</p> <p>samozřejmě vyhledává informace z internetových zdrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komplexní geografie místního regionu • práce s mapami regionu • změny kraje po roce 1989 • charakter života v našem regionu a jeho výhledy v rámci met. pokynu "Úvod do světa práce" • hospod. struktura regionu, hl. zaměstnanecké organizace, zastoupení odvětví a uplatnění absolventů
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSS , OOSS , POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - JE ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ŽPRČR</p>	
<p>přesahy do: FJ (tercie): Mluvte o sobě, Př (prima): Botanika, Př (sekunda): Botanika, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie</p> <p>přesahy z: D (kvarta): Svět ve 2.polovině 20.století, Př (kvarta): Neživá příroda, Př (kvarta): Základy ekologie, FJ (kvarta): Orientace v místě, Ch (sexta): Uhlovodíky</p>	

PRAKTICKÝ ZEMĚPIS A ORIENTACE V TERÉNU

výstupy	učivo
<p>vymezí pojem místní region, a ví o všech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zásady pohybu v terénu • práce s mapami a plány

<p>složkách a jejich aspektech v porovnání s celkem ČR</p> <p>orientuje se v terénu a umí navrhnout exkurzi</p> <p>samozřejmě vyhledává informace z internetových zdrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní poměry malého regionu • práce s cestovními dokumenty a jízdními řády
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - K , ŘPRD</p>	

SEMINÁRNÍ PRÁCE NA ZADANÉ TÉMA

výstupy	učivo
<p>analyzuje data a na jejich základě dedukuje platné charakteristiky</p> <p>orientuje se v terénu a umí navrhnout exkurzi</p> <p>samozřejmě vyhledává informace z internetových zdrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seminární práce v rozsahu min. 2 stran • konzultovat téma • sběr informací • zásadní principy při psaní seminárních prací • práce s počítačem / spolupráce s IVT/
<p>pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - KČPPMS , IVMSR , SMS , VAMS , FVM , TMS , PRT</p>	
<p>přesahy do: IKT (prima): Počítačová grafika</p>	

EXKURZE

výstupy	učivo
<p>zhodnotí aspekty přírodních poměrů, rozliší hlavní geomorfologické celky, lokalizuje je, ví o geologickém vzniku</p> <p>vymezi počasí a podnebí ČR, vyvodí spojitost mezi polohou a podnebím a jejich důsledky, zná základní meteorologické charakteristiky pro ČR, lokalizuje klimatické oblasti a rozdíly s tím spojené a jejich vazbu na zemědělství a život vůbec</p> <p>posoudí ochranu krajiny a ovzduší a následky</p> <p>popíše půdotvorný proces v regionech, vazbu na hospodářství, posoudí znečištění a možnou ochranu</p> <p>zná číselnou charakteristiku obyvatelstva, charakterizuje migraci a imigraci a její důsledky, zná aktuální problémy obyvn.,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • exkurze zaměřená na ČR • komplexní pohled na krajinu • tvorba podkladového materiálu pro exkurzi

<p>zvláštnosti a styl života</p> <p>charakterizuje vývoj sídel, lokalizuje sídla a zná jejich funkci, posoudí urbanizaci a aktuální problémy</p> <p>vymezí jednotlivé sféry hospodářství, zhodnotí jejich stav v návaznosti na suroviny a pracovní sílu, popíše úroveň a vývoj odvětví a také dopravy a její vliv na hospodářství</p> <p>posoudí úroveň spojů a cestovního ruchu a jejich možností a využívání, lokalizuje nejznámější turistická centra, zhodnotí kvartérní sféru</p> <p>vymezí pojem ŽP, jeho metody, tendence, dopady na člověka, porovná s ostatními zeměmi světa</p> <p>zhodnotí polickou situaci, politický systém i z hlediska historie, vznik a vývoj administrativních celků</p> <p>vymezí pojem místní region, a ví o všech složkách a jejich aspektech v porovnání s celkem ČR</p> <p>orientuje se v terénu a umí navrhnout exkurzi</p> <p>vytvoří si svůj názor na danou problematiku a obhájit ji</p> <p>analyzuje případné změny, které mohou nastat v důsledku konkrétních událostí</p> <p>pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá</p> <p>samozřejmě vyhledává informace z internetových zdrojů</p> <p>pracuje s daty a tabulkami, s atlasy a jiným materiálem</p> <p>popíše vodstvo České republiky a jeho charakter</p>	
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - K , Ko VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - OES ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - SMS , TMS , PRT</p>	

4.5.6. Geografie

Samostatný vyučovací předmět Geografie vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Integruje osobnostní a sociální výchovu demokratického občana. Vychovává k myšlení v souvislostech, nezapomíná na multikulturní výchovu a environmentální výchovu a mediální výchovu. Geografie velmi úzce koordinuje s ostatními předměty, jako je fyzika, chemie, přírodopis, matematika, dějepis a občanská výchova. K tématickým celkům je přiřazena také geologie v kvintě a v oktávě. V ročnících jsou zařazeny exkurze s různou tematikou a práce v terénu. Biologicko - zeměpisné exkurze jsou spojeny s geologickou praxí.

Dá se říci, že geografie je všudypřítomná.

Žáci si v poznatkové části osvojují řadu poznatků, učí se samostatně řešit problémové úlohy, vyhledávat zdroje a rozsoudit jejich pravdivost, utvářejí si svůj názor a učí se obhajovat jej vhodnými postupy, žákům se umožňuje orientovat se správným směrem v mnohých světových problémech.

Žáci si pomocí znalostí geografie lépe uvědomí civilizační rizika a jejich budoucí zodpovědnost za planetu.

Geografie disponuje dotací 2 vyučovacích hodin týdně v kvintě, sextě a oktávě a v septimě 1 vyučovací hodinu.

Metody a formy výuky:

- metoda motivační:
rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuse, debata
- metoda fixační:
procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr a přiměřená analýzy informací
- metoda expoziční:
pokus a pozorování, porovnání a posuzování, besedy, popis, plánovací hry, imitace, simulace přírodních jevů a procesů
- formy práce:
kooperativní učení, školní projekty, problémové učení, aktivní učení, terénní výuka, zeměpisná cvičení a pozorování v terénu, komplexní exkurze v každém ročníku, exkurze více předmětů současně, např. biologie a geografie, nebo dějepisu a geografie, případně i jiné kombinace.

Pomůcky pro výuku:

glóbus, DVD rekordér, školní atlasy, mapy, odborná literatura, časopisy, encyklopedie, statistiky, fotografie, dalekohledy, video, kompas a buzola, jízdní řády, turistický průvodce, katalogy, materiály cestovních kanceláří, grafy a tabulky, vlastní prezentace a besedy a jiné. Nezbytným pomocníkem je počítač a multimediální učena zařazena přímo do rozvrhu hodin.

Průřezová témata jsou obsažena u jednotlivých učebních bloků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a efektivnímu využívání informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření v terénu, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty a vyvozování závěrů

Prostředky: domácí úlohy, samostatné práce, referáty, práce v terénu, práce s odbornými publikacemi a s internetem

2. Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k využívání základních postupů badatelské práce (tj. nalezení problému, formulace, vyhledání informací vhodných k řešení problémů, nalézání jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, překonávání případných nezdarů a vytrvalé hledání konečného řešení problému)

Prostředky: problémové úlohy, cvičení v terénu, skupinová práce, soutěže, práce s chybou, diskuse

3. Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke vzájemné komunikaci, respektování názorů druhých, zapojení do diskuse
- k formulování svých myšlenek, obhajování svého názoru a vhodné argumentaci
- k vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování svých myšlenek v ústním i písemném projevu
- k porozumění různým typům textů, záznamů a obrazových informací, včetně grafů

Prostředky: diskuse, skupinová práce, referáty, prezentace a její hodnocení

4. Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k účinné spolupráci při řešení problémů
- k vytváření pozitivní představy o sobě samém, která posiluje sebedůvěru žáka
- k vytváření a rozvíjení pocitu zodpovědnosti
- k ochotě pomoci druhým

Prostředky: skupinová práce, diskuse, žák v roli učitele, práce v terénu a mapami, referáty

5. Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

Prostředky: odborné exkurze, úlohy s ekologickou tematikou, referáty, diskuse

6. Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci
- k bezpečnému a účinnému používání materiálu a zařízení ve škole i v každodenní praxi

Prostředky: samostatná práce, odborné exkurze, seminární práce

KVINTA - DOTACE: 2, POVINNÝ

GEOGRAFIE JAKO VĚDA

výstupy	učivo
<p>vymezí pojem geografie, zařadí ji do systému věd</p> <p>uvede příklady geografických metod a návaznost na jiné obory</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vymezení základních geografických disciplín • historie a počátky geografie • rozdělení vědního oboru

<p>uvede příklady osobností k dané problematice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nejznámější osobnosti geografie • dnešní geografie je jiná než dříve • geografické metody výzkumu dříve a dnes • užití geografických znalostí v praxi a jiných oborech
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - HPPE ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ZPŽ</p>	

ZEMĚ VE VESMÍRU

výstupy	učivo
<p>porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s tělesy sluneční soustavy</p> <p>popíše teorie vzniku vesmíru v kontextu s danou dobou</p> <p>popíše Sluneční soustavu a její zákonitosti</p> <p>uvede příklady osobností k dané problematice</p> <p>popíše tvary Země a základní rozměry</p> <p>užívá zeměpisné souřadnice a základní matematické výpočty</p> <p>vysvětlí a logicky odůvodní pohyby země a jejich důsledky</p> <p>uvede příklady výzkumu naší planety dříve a dnes</p>	<ul style="list-style-type: none"> • názory na vznik světa, Země a jejich vývoj • planety Sluneční soustavy • Země jako vesmírné těleso • Země jako geologické těleso a jeho geologická minulost • tvar, velikost Země, referenční elipsoidy • zeměpisné souřadnice a souřadnice hvězd • pohyby Země a jejich důsledky • střídání dne a noci, střídání ročních období, • světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas • kalendáře a jejich vývoj
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SaS ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - VČP</p>	
<p>přesahy do: IKT (kvinta): Informatika a její aplikace, IKT (kvinta): Počítačová grafika, Fy (kvinta): Fyzikální veličiny a jednotky přesahy z: Bi (kvinta): Geologie, Fy (kvinta): Mechanika</p>	

KARTOGRAFIE

výstupy	učivo
<p>uvede příklady geografických metod a návaznost na jiné obory</p> <p>uvede příklady osobností k dané problematice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • glóbus a měřítko glóbusu • poledníky a rovnoběžky, zeměpisná síť • kartografická zobrazení • obsah map, znázorňování výškopisu a

<p>užívá zeměpisné souřadnice a základní matematické výpočty</p> <p>uvede příklady výzkumu naší planety dříve a dnes</p> <p>pomocí zeměpisných souřadnic lokalizuje místa na mapě</p> <p>vysvětlí pojem mapa, měřítko</p> <p>orientuje se v historických souvislostech kartografických metod</p> <p>vypočítá časové posuny</p> <p>uvede nejkratší vzdálenost mezi dvěma místy na Zemi /ortodroma, loxodroma/</p> <p>uvede příklady objevných plaveb v souvislostech s rozvojem kartografie</p> <p>vysvětlí problematiku datové hranice</p>	<p>polohopisu na mapách</p> <ul style="list-style-type: none"> • mapa, geometrická podstata a měřítko mapy • plány, geometrická podstata a měřítko plánů • druhy a typy map • orientace na planetě Zemi, • určování zeměpisné polohy, z.souřadnice, • určování vzdáleností dvou míst na mapě • historická kartografie u nás a ve světě
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SRaSO , SaSo</p>	
<p>přesahy do: M (kvinta): Planimetrie, M (kvinta): Statistika, M (sexta): Trigonometrie obecného trojúhelníku, IKT (kvinta): Internet, IKT (kvinta): Počítačová grafika, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace</p> <p>přesahy z: VV (kvinta): Tvořivé a dramatické činnosti, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Klasické otrokářské státy, D (kvinta): Raný feudalismus</p>	

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

výstupy	učivo
<p>uvede příklady geografických metod a návaznost na jiné obory</p> <p>uvede příklady osobností k dané problematice</p> <p>rozliší vnitřní a vnější činitele a jejich důsledky působení na Zemi</p> <p>rozliší geografickou a krajinnou sféru a jejich složky</p> <p>vymezí pojem litosféra a popíše stavbu Země</p> <p>uvede příklady litosférických desek, jejich pohybů a důsledků</p> <p>vymezí pojem atmosféra, její složení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojem krajina, krajinná sféra a její složky • přírodní sféra a její složky jako systém • typy krajiny, přírodní a kulturní • složky a prvky krajiny • funkční rozdělení krajiny • krajinotvorní činitele a procesy • přírodní a ekologické katastrofy • vliv antropogenních aktivit na změny v krajině • litosféra geologická minulost naší planety změny polohy kontinentů evoluce bioty a prostředí stavba Země endogenní a exogenní pochody důsledky endogenních a exogenních pochodů

<p>popíše počasí a jeho meteorologické prvky z fyzikálního hlediska</p> <p>popíše vazby počasí na podnebí v jednotlivých pásmech země</p> <p>vymezí pojem hydrosféra a povodí, rozvodí, průtok, kulminace vodního stavu</p> <p>popíše pojmy velikost povodí, specifický odtok, stoletá voda</p> <p>zhodnotí vliv hydroveličin na krajinu</p> <p>vymezí pojem pedosféra, vznik půd, typy půd</p> <p>uvede příklady v krajině a důsledky na zemědělství a ekonomiku</p> <p>vymezí pojem biosféra a životní prostředí</p> <p>vysvětlí šířkovou a výškovou zonalitu a jejich zákonitosti a konkrétními příklady</p> <p>posoudí důsledky přírodních anomálií a lidské činnosti</p>	<p>v krajině</p> <p>klasifikace tvarů naší planety a jejich konkretizace</p> <p>rarity</p> <ul style="list-style-type: none"> • atmosféra <p>složení atmosféry</p> <p>vrstva atmosféry</p> <p>počasí, jeho vznik, předpovědi počasí a jeho fyzikální veličiny</p> <p>pohyby vzduchu v atmosféře, pravidelné i nepravidelné, důsledky</p> <p>podnebí, podnebné pásy</p> <p>výšková zonalita</p> <p>meteorologické metody a přístroje dříve a dnes, synoptické mapy</p> <p>klimatické změny na jednotlivých kontinentech</p> <ul style="list-style-type: none"> • hydrosféra <p>voda na Zemi, její formy a rozložení</p> <p>vliv geologických poměrů na rozložení a kvalitu vody</p> <p>voda pevnin a oceánů</p> <p>voda podzemní</p> <p>geologické působení vody</p> <p>kvalita vody na planetě</p> <p>hydrologické jednotky, mapy</p> <p>užití hydrologických údajů v praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> • pedosféra <p>vznik půd</p> <p>půdní typy</p> <p>půdní druhy</p> <p>rozšíření půd na Zemi a následné důsledky na hospodářství oblastí</p> <ul style="list-style-type: none"> • biosféra <p>definice základních pojmů</p> <p>evoluce bioty a prostředí</p> <p>šířková a výšková pásmovitost</p> <p>geografická pásma a odlišnosti v biosféře</p> <p>interakce mezi přírodou a společností</p> <p>rekultivace a revitalizace krajiny</p> <p>biosférické rezervace a národní parky kontinentů</p> <p>organizace zabývající se ochranou životního prostředí</p> <p>globální problémy související s biosférou</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceány <p>světový oceán</p> <p>rozdělení světového oceánu</p> <p>zdroje v oceánech, metody těžení</p>
---	--

	ochrana světového oceánu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SODEŘP VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GPJPD ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR	
přesahy do: M (kvinta): Statistika, IKT (kvinta): Internet, IKT (kvinta): Prezentace dat, Fy (kvinta): Fyzikální veličiny a jednotky, Fy (oktáva): Fyzika v širších souvislostech, Ch (septima): Přírodní látky, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika, Bi (sexta): Zoologie přesahy z: Ch (sexta): Anorganická chemie, Ch (sexta): Uhlovodíky	

AUSTRÁLIE A OCEÁNIE

výstupy	učivo
zhodnotí číselnou charakteristiku světadílu či oblasti vyhodnotí klady a zápory polohy oblasti a přírodních poměrů charakterizuje život v dané oblasti a jeho specifika popíše problémy dané oblasti v souvislostech zhodnotí komplexně danou oblast a popíše možná řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • geografická poloha, místopis • přírodní poměry a geologická mapa • objevné cesty a historie oblasti • cestovatelé z moderní doby • obyvatelstvo • hospodářství se zaměřením na zdroje • ekonomika oblasti v souvislostech dnešní doby • zemědělství oblasti • významné vybrané oblasti • tradice
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SRaSO , K , PL , ŘPRD MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS , ZPSR , PAI , VMSSMLRKP ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR	
přesahy do: IKT (kvinta): Internet, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika přesahy z: Bi (kvinta): Botanika, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, Bi (sexta): Zoologie, Bi (septima): Biologie člověka, BiS (septima): Biogeografie	

POLÁRNÍ OBLASTI A SVĚTOVÝ OCEÁN

výstupy	učivo
posoudí důsledky přírodních anomálií a lidské činnosti zhodnotí číselnou charakteristiku světadílu či oblasti	<ul style="list-style-type: none"> • geografická poloha, místopis • přírodní poměry a geologická mapa • objevné cesty a historie oblasti, osobnosti • cestovatelé z moderní doby • budoucnost oblasti

<p>vyhodnotí klady a zápory polohy oblasti a přírodních poměrů</p> <p>charakterizuje život v dané oblasti a jeho specifika</p> <p>popíše problémy dané oblasti v souvislostech</p> <p>zhodnotí komplexně danou oblast a popíše možná řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • české stanice
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR</p>	
<p>přesahy do: Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika</p> <p>přesahy z: Bi (kvinta): Botanika, Bi (sexta): Zoologie, BiS (septima): Biogeografie</p>	

EXKURZE, BESEDA

výstupy	učivo
<p>zhodnotí komplexně danou oblast a popíše možná řešení problémů</p> <p>dodržuje zásady slušného chování a bezpečnosti práce</p> <p>podílí se na tvorbě otázek a jejich vysvětlování</p> <p>sestaví grafické či statistické výstupy z dané problematiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • exkurze zaměřená na : /podle návrhu/ tvorbu map astronomii stará geografická díla-muzeum
<p>přesahy z: TV (kvinta): Lyžařský kurz</p>	

SEXTA - DOTACE: 2, POVINNÝ

METODY STUDIA OBLASTÍ A REGIONŮ

výstupy	učivo
<p>sestaví pozitiva a negativa a popíše možné důsledky v dané oblasti, umí je porovnat</p> <p>používá výpočetní techniku a grafické programy, Power Point</p> <p>interpretuje své prezentace před skupinou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní osnova pro studium oblastí nebo států • SWOT analýza • jak tvořit prezentace o oblastech
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SODERP , SaSo</p>	

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ
 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GRS
 , GPJPD , HPMRS
 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR

přesahy do:

IKT (sexta): Tabulkový procesor, IKT (sexta): Webová prezentace

přesahy z:

Ch (sexta): Uhlovodíky, Bi (oktáva): Ekologie

AMERIKA

výstupy	učivo
<p>sestaví pozitiva a negativa a popíše možné důsledky v dané oblasti, umí je porovnat</p> <p>používá výpočetní techniku a grafické programy, Power Point</p> <p>interpretuje své prezentace před skupinou</p> <p>zhodnotí číselnou charakteristiku oblasti, její polohu a přírodní poměry</p> <p>charakterizuje život v dané oblasti</p> <p>vysvětlí ekonomické závislosti dané oblasti v souvislostech</p> <p>popíše vybrané významné oblasti</p> <p>uvede příklady osobností dané oblasti</p> <p>popíše přírodní bohatství a geologické poměry oblasti</p> <p>uvede příklady problémů a možného řešení</p> <p>popíše kulturní a etnické rozlišnosti</p> <p>lokalizuje místa na mapě</p> <p>vhodně se informuje z médií a internetu</p> <p>zvažuje jaké změny mohou nastat a jak je řešit</p> <p>projevuje souhrnné znalosti dané oblasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • geografická poloha • přírodní poměry a geologické poměry • obyvatelstvo a osídlování • Kanada • Spojené státy americké • Mexiko • středoamerické státy • státy Jižní Ameriky • zajímavosti • kulturně ekonomický pohled na kontinent • místopis • tradice

přesahy do:

IKT (kvinta): Internet, IKT (kvinta): Prezentace dat, D (sexta): Počátky novověku, ZSV (kvinta): Náboženství v životě člověka a společnosti, Bi (sexta): Zoologie

přesahy z:

Bi (kvinta): Botanika, ŠJ (sexta): Reálie, Bi (septima): Biologie člověka, BiS (septima): Biogeografie

ASIE

výstupy	učivo
<p>sestaví pozitiva a negativa a popíše možné důsledky v dané oblasti, umí je porovnat</p> <p>používá výpočetní techniku a grafické programy, Power Point</p> <p>interpretuje své prezentace před skupinou</p> <p>zhodnotí číselnou charakteristiku oblasti, její polohu a přírodní poměry</p> <p>charakterizuje život v dané oblasti</p> <p>vysvětlí ekonomické závislosti dané oblasti v souvislostech</p> <p>popíše vybrané významné oblasti</p> <p>uvede příklady osobností dané oblasti</p> <p>popíše přírodní bohatství a geologické poměry oblasti</p> <p>uvede příklady problémů a možného řešení</p> <p>popíše kulturní a etnické rozlišnosti</p> <p>lokalizuje místa na mapě</p> <p>vhodně se informuje z médií a internetu</p> <p>zvažuje, jaké změny mohou nastat a jak je řešit</p> <p>projevuje souhrnné znalosti dané oblasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • geografická poloha • přírodní podmínky a geologické poměry • obyvatelstvo • hospodářství a jeho trendy • asijské kultury, válečné konflikty • rozdílnosti ve způsobu života dle geogr. polohy • monzúnová Asie • Východní Asie • Jižní Asie • Střední Asie • Jihozápadní Asie • Blízký východ • významné vybrané státy dle aktuální politické situace • zajímavosti a kulturní tradice • kulturně ekonomický pohled na kontinent • místopis
<p>přesahy do: IKT (sexta): Webová prezentace, D (sexta): Počátky novověku, D (sexta): Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika, Bi (sexta): Zoologie</p> <p>přesahy z: Bi (kvinta): Botanika, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Klasické otrokářské státy, D (kvinta): Raný feudalismus, Bi (septima): Biologie člověka, BiS (septima): Biogeografie</p>	

AFRIKA

výstupy	učivo
<p>sestaví pozitiva a negativa a popíše možné důsledky v dané oblasti, umí je porovnat</p> <p>používá výpočetní techniku a grafické programy, Power Point</p> <p>interpretuje své prezentace před skupinou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • geografická poloha • přírodní poměry a geologická stavba • objevné plavby, cestovatelé z moderní doby • koloniální Afrika • obyvatelstvo, styl života, pomoc oblastem, problémové oblasti

<p>zhodnotí číselnou charakteristiku oblasti, její polohu a přírodní poměry</p> <p>charakterizuje život v dané oblasti</p> <p>vysvětlí ekonomické závislosti dané oblasti v souvislostech</p> <p>popíše vybrané významné oblasti</p> <p>uvede příklady osobností dané oblasti</p> <p>popíše přírodní bohatství a geologické poměry oblasti</p> <p>uvede příklady problémů a možného řešení</p> <p>popíše kulturní a etnické rozlišnosti</p> <p>lokalizuje místa na mapě</p> <p>vhodně se informuje z médií a internetu</p> <p>zvažuje, jaké změny mohou nastat a jak je řešit</p> <p>projevuje souhrnné znalosti dané oblasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hospodářství se zaměřením na těžitelné zdroje • hospodářství a jeho trendy • válečné konflikty • rozdílnosti ve způsobu života dle geogr. polohy • významné vybrané státy dle aktuální politické situace • zajímavosti • kulturně ekonomický pohled na kontinent • místopis • etnické tradice • oblasti a významné státy • místopis
<p>přesahy do: IKT (kvinta): Internet, IKT (kvinta): Prezentace dat, IKT (sexta): Webová prezentace, D (sexta): Počátky novověku, D (sexta): Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnost, ZSV (kvinta): Člověk a společnost, ZSV (kvinta): Náboženství v životě člověka a společnosti, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika, Bi (sexta): Zoologie</p> <p>přesahy z: Bi (kvinta): Botanika, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Klasické otrokářské státy, Bi (septima): Biologie člověka, BiS (septima): Biogeografie</p>	

EXKURZE, BESEDA

výstupy	učivo
<p>vhodně se informuje z médií a internetu</p> <p>projevuje souhrnné znalosti dané oblasti</p> <p>dodržuje zásady správného chování a vyjadřování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba otázek a jejich vysvětlování • beseda, projekt na téma týkající se Afriky • seminární práce s obhajobou vybrané země

SEPTIMA - DOTACE: I, POVINNÝ

ČESKÁ REPUBLIKA

výstupy	učivo
<p>pomocí zeměpisných souřadnic lokalizuje místa na mapě</p> <p>pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá</p> <p>informuje se z internetových zdrojů</p> <p>lokalizuje změny v souvislostech</p> <p>charakterizuje postavení ČR v Evropě i světě</p> <p>analyzuje data a dedukuje platné charakteristiky</p> <p>zhodnotí aspekty přírodních a geologických poměrů</p> <p>vymezí počasí i podnebí ČR v souvislostech a podle regionů</p> <p>zhodnotí vazbu přírodní poměry a ekonomika, zemědělství</p> <p>posoudí ochranu krajiny a ovzduší</p> <p>popíše půdotvorné procesy a na jejich základě dedukuje možností regionů</p> <p>pracuje se statistickými daty o obyvatelstvu</p> <p>hodnotí úroveň života v regionech</p> <p>pojmenuje Euroregiony v ČR s přihlédnutím k místním zvláštnostem</p> <p>posoudí úroveň hospodářství</p> <p>posoudí úroveň cestovního ruchu a navrhuje zlepšení</p> <p>uvede příklady turistických tras s kulturními a přírodními památkami</p> <p>vymezí pojem ŽP, jeho metody, tendence, dopady na člověka, porovná s ostatními zeměmi světa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • geografická poloha, postavení ČR ve světě • administrativní dělení ČR • historický vývoj státu a jeho hranic • přírodní podmínky a geologické poměry • obyvatelstvo • zdroje • hospodářství a jeho trendy • zemědělství • rozdílnosti ve způsobu života dle geogr. polohy, etnické rozdíly v ČR • životní prostředí ČR a jeho ochrana • kraje ČR a jejich specifika • místopis
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SODEŘP , SaSo VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE , GRS , GPJPD , HPMRS , ŽE , VES</p>	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR

přesahy do:

D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Raný feudalismus, D (sexta): Vrcholný a pozdní středověk, D (sexta): Počátky novověku, D (sexta): Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnost, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika, Bi (sexta): Zoologie

přesahy z:

Bi (kvinta): Botanika, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Raný feudalismus, Bi (sexta): Zoologie, D (septima): Evropa a svět v 2. pol. 19. stol., Bi (oktáva): Ekologie

MÍSTNÍ REGION

výstupy	učivo
<p>pomocí zeměpisných souřadnic lokalizuje místa na mapě</p> <p>pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá</p> <p>informuje se z internetových zdrojů</p> <p>lokalizuje změny v souvislostech</p> <p>analyzuje data a dedukuje platné charakteristiky</p> <p>zhodnotí aspekty přírodních a geologických poměrů</p> <p>vymezí počasí i podnebí ČR v souvislostech a podle regionů</p> <p>zhodnotí vazbu přírodní poměry a ekonomika, zemědělství</p> <p>posoudí ochranu krajiny a ovzduší</p> <p>popíše půdotvorné procesy a na jejich základě dedukuje možností regionů</p> <p>pracuje se statistickými daty o obyvatelstvu</p> <p>hodnotí úroveň života v regionech</p> <p>pojmenuje Euroregiony v ČR s přihlédnutím k místním zvláštnostem</p> <p>posoudí úroveň hospodářství</p> <p>posoudí úroveň cestovního ruchu a navrhuje zlepšení</p> <p>uvede příklady turistických tras s kulturními a přírodními památkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • místopis, mapy Ostravska • historie Ostravy • postavení Ostravska v rámci republiky • změny Ostravska od 1989 • architektura Ostravy • Ostrava jako kulturní centrum • Ostrava jako ekonomické centrum • Ostravsko a Moravskoslezský kraj a cestovní ruch

<p>vymezí pojem ŽP, jeho metody, tendence, dopady na člověka, porovná s ostatními zeměmi světa</p>	
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - HPPE , SODEŘP VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GRS , GPJPD ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - E , ZPŽ , ŽP , VČP , PVOP , ČŽP , ŽPRČR</p>	
<p>přesahy z: Bi (kvinta): Botanika, D (septima): Evropa a svět v 2. pol. 19. stol., ZSV (septima): Politologie, (septima): Umění novověku, (septima): Umění pravěku, Bi (oktáva): Ekologie</p>	

POSTAVENÍ ČR V EU A VE SVĚTĚ

výstupy	učivo
<p>pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá informuje se z internetových zdrojů lokalizuje změny v souvislostech charakterizuje postavení ČR v Evropě i světě analyzuje data a dedukuje platné charakteristiky uvede příklady turistických tras s kulturními a přírodními památkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Evropská unie • ČR je součástí nejen EU, ale i celého světa • pozitiva a negativa pro naši republiku
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - OSŠ , OOSS , POPŽ , PD VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE , GRS , GPJPD , HPMRS , ŽE , VES</p>	
<p>přesahy z: D (septima): Evropa a svět v 1.polovině 20.století, ZSV (septima): Politologie, ZSV (septima): Ekonomie, Ge (oktáva): Světová ekonomika a její trendy</p>	

EXKURZE, BESEDA

výstupy	učivo
<p>pracuje s textovým materiálem a efektivně jej využívá informuje se z internetových zdrojů lokalizuje změny v souvislostech vytvoří komplexní závěr z poznání dané lokality</p>	<ul style="list-style-type: none"> • exkurze v místním regionu

přesahy z:
(septima): konverzace

OKTÁVA - DOTACE: 2, POVINNÝ

EVROPA

výstupy	učivo
<p>lokalizuje region, podle zvolených kritérií a srovnává mezi jinými</p> <p>hodnotí polohu vybraného regionu</p> <p>přiměřeně hodnotí přírodní, kulturní, společenské, přírodní, politické a hospodářské poměry oblasti</p> <p>pojmenuje a vyzvedne specifické vlastnosti určitých oblastí</p> <p>posoudí přírodní podmínky a geologické poměry</p> <p>objasní možnosti zdrojů a jejich dovozu</p> <p>posoudí hospodářskou strukturu zemí s ohledem na zdroje a tradice</p> <p>popíše sídelní strukturu zemí podle místních zvláštností</p> <p>stanoví priority státu v rámci Evropy a světa</p> <p>zhodnotí kulturní vyspělost, popíše etnické zvyky země</p> <p>zhodnotí ochranu a stav životního prostředí a porovná s ČR</p> <p>provádí analýzu SWOT</p> <p>zhodnotí komplexně danou oblast, region či zemi</p> <p>místopisné pojmy užívá samozřejmě a správně je lokalizuje</p> <p>zhodnotí politickou situace v aktuální době v dané oblasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • geografická poloha • přírodní podmínky a geologické poměry • obyvatelstvo • hospodářství a jeho trendy • krizové oblasti v Evropě • rozdílnosti ve způsobu života dle geogr. polohy, etnické rozdíly • státy Evropy • významné vybrané státy dle aktuální politické situace podrobněji • kulturní a ekonomické i jiné zajímavosti Evropy • Evropská unie
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES , OES , JE , GRS , GPJPD , HPMRS , ŽE , VES MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – KD</p>	

přesahy do:

ČJL (kvinta): Literatura, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Klasické otrokářské státy, D (kvinta): Raný feudalismus, D (sexta): Vrcholný a pozdní středověk, D (sexta): Počátky novověku, D (sexta): Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnost, D (septima): Evropa a svět v 2. pol. 19. stol., D (septima): Evropa a svět v 1. polovině 20. století, D (septima): Evropa a svět po roce 1945 do současnosti, ZSV (kvinta): Náboženství v životě člověka a společnosti, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika, Bi (sexta): Zoologie

přesahy z:

Bi (kvinta): Botanika, D (kvinta): Počátky lidské společnosti, nejstarší starověké civilizace, D (kvinta): Raný feudalismus, ŠJ (kvinta): Realie, Bi (sexta): Zoologie, D (septima): Evropa a svět v 2. pol. 19. stol., D (septima): Evropa a svět v 1. polovině 20. století, D (septima): Evropa a svět po roce 1945 do současnosti, (septima): Konverzace, Bi (oktáva): Ekologie, (oktáva): Konverzace, DS (oktáva): Kapitoly z novověku

POLITICKÁ GEOGRAFIE SVĚTA

výstupy	učivo
<p>lokalizuje region, podle zvolených kritérií a srovnává mezi jinými</p> <p>hodnotí polohu vybraného regionu</p> <p>pojmenuje a vyzvedne specifické vlastnosti určitých oblastí</p> <p>provádí analýzu SWOT</p> <p>zhodnotí komplexně danou oblast, region či zemi</p> <p>místopisné pojmy užívá samozřejmě a správně je lokalizuje</p> <p>zhodnotí politickou situace v aktuální době v dané oblasti</p> <p>vyhodnocuje změny pol. systému podle aktuální situace</p> <p>vhodně se informuje na internetu a médiích a vyhodnotí adekvátně situaci</p> <p>vyhodnotí možná rizika v některých oblastech podle aktuální politické situace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • státní území a jejich vznik, • formy států • nezávislá a závislá území ve světě • vývoj současné politické situace na mapě světa, příčiny a důsledky • rozdělení států podle svrchovanosti • státy světa podle počtu obyvatel • státy světa podle průběhu a tvaru státních hranic • státy světa podle správního členění • státy světa podle státního zřízení a formy vlády • státy světa podle politického systému a politické moci • politická a hospodářská seskupení, mezinárodní organizace • státy světa podle stupně rozvoje • současná ohniska pol., náboženských a národnostních konfliktů • nové státy na mapě světa • podrobný místopis světa
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - RSP , SaS , SRaSO VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - HPMRS , VES</p>	
<p>přesahy do: D (sexta): Vrcholný a pozdní středověk, D (sexta): Počátky novověku, D (sexta): Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnost</p>	

přesahy z:

D (kvinta): Raný feudalismus, D (septima): Evropa a svět v 2. pol. 19. stol., D (septima): Evropa a svět v 1. polovině 20. století, D (septima): Evropa a svět po roce 1945 do současnosti, DS (oktáva): Kapitoly ze starověku, DS (oktáva): Kapitoly z novověku

SVĚTOVÁ EKONOMIKA A JEJÍ TRENDY

výstupy	učivo
<p>lokalizuje region, podle zvolených kritérií a srovnává mezi jinými</p> <p>hodnotí polohu vybraného regionu</p> <p>přiměřeně hodnotí přírodní, kulturní, společenské, přírodní, politické a hospodářské poměry oblasti</p> <p>pojmenuje a vyzvedne specifické vlastnosti určitých oblastí</p> <p>posoudí přírodní podmínky a geologické poměry</p> <p>objasní možnosti zdrojů a jejich dovozu</p> <p>posoudí hospodářskou strukturu zemí s ohledem na zdroje a tradice</p> <p>provádí analýzu SWOT</p> <p>zhodnotí komplexně danou oblast, region či zemi</p> <p>místopisné pojmy užívá samozřejmě a správně je lokalizuje</p> <p>zhodnotí politickou situace v aktuální době v dané oblasti</p> <p>vyhodnocuje změny pol. systému podle aktuální situace</p> <p>objasní souvislosti mezi přírodními, ekonomickými a náboženskými poměry vybraného regionu</p> <p>vhodně se informuje na internetu a médiích a vyhodnotí adekvátně situaci</p> <p>zhodnotí spolupráci zemí v rámci světových organizací</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mezinárodní organizace • pojetí světové ekonomiky a její základní kategorie • tendence civilizační ekonomiky, integrace • ekonomické makroregiony světa • hlavní zájmové činnosti ostatních oblastí světa • průmyslové oblasti světa a jejich postavení ve světě • hlavní zdroje surovin • energetika • hutnický průmysl • strojírenský průmysl • chemický průmysl • průmysl stavebních hmot • spotřební průmysl • význam a postavení zemědělství • územní rozmístění zemědělství • pěstování zemědělských plodin - obilnice • pěstování technických plodin, ovoce a zeleniny • pochutiny • chov dobytka a rybolov • lesní a vodní hospodářství • doprava a spoje, význam a postavení • dopravní cesty, uzly • druhy dopravy a její rozmístění • spoje • rekreace a cestovní ruch • světový trh a mezinárodní obchod
<p>pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - KČPPMS , MPJV , UMPVM</p>	
<p>přesahy do: ZSV (septima): Ekonomie, Ge (septima): Postavení ČR v EU a ve světě, SVS (septima): Stát a národ, SVS (septima): Právo</p>	

přesahy z:

D (septima): Evropa a svět v 1.polovině 20.století, D (septima): Evropa a svět po roce 1945 do současnosti

ZEMĚPIS CESTOVNÍHO RUCHU

výstupy	učivo
<p>lokalizuje region, podle zvolených kritérií a srovnává mezi jinými</p> <p>hodnotí polohu vybraného regionu</p> <p>pojmenuje a vyzvedne specifické vlastnosti určitých oblastí</p> <p>zhodnotí kulturní vyspělost, popíše etnické zvyky země</p> <p>vhodně se informuje na internetu a médiích a vyhodnotí adekvátně situaci</p> <p>zhodnotí spolupráci zemí v rámci světových organizací</p> <p>popíše úroveň cestovního ruchu a jeho podíl na HDP</p> <p>vyhodnotí možná rizika v některých oblastech podle aktuální politické situace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • shrnutí poznatků z jednotlivých kontinentů a regionů • přednosti a hrozby různých lokalit podle aktuální politické situace ve světě • sestavení itineráře na exkurzi • cestovní ruch a jeho přínos k HDP
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - K , PL , MV , Ko , SK , MVD MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD , LV , EP , PM , PSSS , ZPSR , PAI , VMSSMLRKP</p>	
<p>přesahy do: IKT (kvinta): Internet, IKT (kvinta): Prezentace dat, ČJL (oktáva): Literatura, NJ (oktáva): Německo, Rakousko, Švýcarsko, NJ (oktáva): Česká republika, RJ (oktáva): Tematické okruhy, ŠJ (oktáva): Komunikační situace, D (septima): Evropa a svět po roce 1945 do současnosti, Bi (kvinta): Geologie, Bi (kvinta): Botanika</p> <p>přesahy z: Bi (kvinta): Botanika, (septima): Konverzace, (oktáva): Konverzace</p>	